

За наук
кадри
жовтень
1978
12

«СРСР уособлює державну
єдність радянського народу,
згуртував всі нації і народності
з метою спільного будівництва
комунізму».

(Конституція СРСР).

НА ТОМУ ТИЖНІ В НАШОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ГОСТЮВАЛА
ДЕЛЕГАЦІЯ БРАТНЬОГО
КАБАРДИНО-БАЛКАРСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ.

ГОСТИ ОЗНАЙОМИЛИСЯ
З МІСТОМ-ГЕРОЄМ,
З НАШИМ УНІВЕРСИТЕТОМ,
ВИСТУПILI З ВЕЛИКИМ
СВЯТКОВИМ КОНЦЕРТОМ.
ЗУСТРІЧ КАБАРДИНО-
БАЛКАРСКИХ
І УКРАЇНСКИХ СТУДЕНТІВ
ВИЛИАЛА У ЯСКРАВУ
ДЕМОНСТРАЦІЮ БРАТСЬКОЇ
ДРУЖБИ НАРОДІВ СРСР...

Розповідь наших кореспондентів про перебування делегації братнього університету в ОДУ читайте на 2-й і 4-й стор.

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

П-948500

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 44-й № 30 (1324). 6 ЖОВТНЯ 1978 р. Виходить щотижні. Ціна 2 коп.

КОНСТИТУЦІЯ СРСР ДІЄ, ЖИВЕ, ПРАЦЮЄ!

7 ЖОВТНЯ—ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ СРСР

Свято ві—наші трудові дарунки!

Хімфак

Кожної осені всі студенти на-
шої країни їдуть допомагати
трудівникам сільського госпо-
дарства збирати врожай. Ось
і ми, студенти 1 і 2 груп II
курсу хімічного факультету за
доброму традицією поїхали пра-
цювати в колгосп ім. ХХ з'їзду
КПРС Комінтернівського райо-
ну.

Зустріли нас тепло, по-гос-
тинному, створили добре умови
для ударної праці і гарного
відпочинку. У відповідь на це
ми вирішили працювати по-
ударному і виконувати вста-
новлені норми. Три тижні ми
працювали в садку на збиранні
яблук. Кожен з нас розумів,
що завдання треба виконувати
якому швидше і якнішче. За
цей строк ми зібрали 100 тонн
яблук. Усі студенти серйозно
поставилися до роботи, труди-
лися по-комсомольски. Тон в
роботі задавали Н. Савчук, А.
Пустовіт, Н. Касимбікова. Нині
ми збираємо виноград. Багато
з нас вперше зіткнулися з ці-
єю нелегкою роботою, але, не
дивлячись на це, кожен праг-
не виконувати норму.

Ми провели комсомольські
збори, на яких вирішили: на-
шу роботу в колгоспі присвя-
тили 60-річчю ВЛКСМ і річниці
прийняття нової Конституції
СРСР.

Н. ШПІГЕЛЬ,
студентка II курсу
хімічного факультету.

Істфак

Відмінно працюють і весело
відпочивають студенти II курсу
історичного факультету в пер-
шій бригаді колгоспу ім. Бла-
госєва Іванівського району. Най-
успішніше працюють на зби-
ранні овочів, фруктів і баштан-
них культур Н. Харабар, Н.
Пшенична, Б. Кохановський, на
фермі — бригада В. Носенко.

В устаткованому студентами
червоному куткові бригаді
пройшов вечір відпочинку, зустріч
з молоддю села, бесіда про
міжнародне становище
«Гарячі точки планети». Готує-
ться зустріч з ветеранами кол-
госпного руху і концерт для
сільських трударів.

Наш девіз: «Річниці Консти-
туції — ударний труд!».

О. ДЬОМІН,
керівник групи,
старший викладач.

Михаїло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ ЗАКОН ЗАКОНІВ

І ось ми ступаєм далі по
шляху, освяченому кров'ю і трудах,
У сяєві партійної Программи
По Ленінському чесному
шляху.

Закон Законів — запорука
миру, і розківу особи, й торжества.
Всеподібська пам'ять в ньому
ожива —
Про щастя, рівність, запоруку
миру.

В нім працелюбство стверд-
жене навік
Як почесть, як змагання,
як потребу,
І слава всім нам — не свято-
му небу, що працелюбство
стверджуєм навік.

Народ народів ста — один
народ, Він проти історичних забобо-
нів, Розкаже всім про те Закон
Законів. Народів ста народ — один
народ.

Закон Законів не на пострахах,
ні, — Для творчості, для роздумів
наснага. Й хоч зрозуміло: наша пере-
вага, — Закон Законів не на пострахах,
ні.

І ми його підносимо, як
прапор —
Не як скрижалів нахололий
звід.
Засвідчує тим Заходові Схід:
Вперед веде лише червоний
прапор.

ПЕРЕДСВЯТКОВІ ІНТЕРВ'Ю

— ЧИМ БУВ ЗНАМЕННИМ
ДЛЯ ВАС РІК, ЩО МИНУВ
ПІСЛЯ ПРИЙНЯТТЯ НОВОЇ
КОНСТИТУЦІЇ СРСР?

◆ Любов ДОБРОВОЛЬСЬКА,
студентка I курсу мехмату:

— Рік, що минув, був для мене дуже насиченим. Я завер-
шила навчання в середній школі, і переді мною, як і перед
будь-яким громадянином СРСР,
відкрився безліч шляхів: хо-
чеш — іди працюй, хочеш — іди
здобувай освіту. Я вирішила
вчитися далі. Склада вступні іс-
пити і стала студенткою універ-
ситету. Таких, як я, першокурс-
ників в нашій країні 5 мільйо-
нів!

Можливість вчитися дала нам
наша Конституція, і ми всі бу-
демо старатися довір'я це ви-
правдати.

◆ Людмила КОВАЛЕНКО,
випускниця філологічного фа-
культету.

— Три місяці тому я закінчи-
ла філфак. Маю вищу освіту.
Всі п'ять років вчилася, отри-
мувала стипендію. А нині держа-
ва надала мені можливість
вчитися далі — я маю реко-
мендацію до аспірантури. Нині
готуюся і складаю вступні іс-
пити. На моєму прикладі вид-
но, як реалізується одна з ста-
тей нашої Конституції — право
на освіту.

НАЙДЕМОКРАТИЧНІША В СВІТІ ЦИФРИ І ФАКТИ.

◆ 7 жовтня 1977 року по-
зачергова сьома сесія Вер-
ховної Ради СРСР дев'ятого
скликання, висловлюючи во-
лю радянського народу, при-
няла Основний Закон нашої
країни. Було також прийня-
то Закон про оголошення дня
прийняття Конституції СРСР
всесвітнім святом.

◆ Обговорення проекту
Конституції СРСР тривало
майже чотири місяці, в ньому
взяло участь понад 140
млн. чоловік, тобто понад чо-
тирох п'ятіх всього доросло-
го населення нашої країни.
Трудящі направили до газет
і в Конституційну комісію 180
тис. листів, всього було
внесено біля 400 тис. пропо-
зицій про конкретні поправ-
ки до проекту Конституції.

◆ За підсумками всена-
родного обговорення проекту
Конституції СРСР Верховна
Рада СРСР внесла в 188 (з
173) статей поправки і дода-
ла одну нову статтю.

◆ Прийняття нових кон-
ституцій союзних республік
— важлива подія в політи-
чному житті країни, складова
частина широкої програми
проведення в життя Основ-
ного Закону Радянського Со-
юзу. В їх обговоренні взяло
участь близько 120 млн. тру-
дящих. На зборах, сесіях міс-
цевих Рад виступило 5,6 млн.
чоловік.

СТУДЕНТСЬКОМУ ПОЛЮ-ЗНАК ЯКОСТІ!

Правофлангові

На збиранні помідо-
рів в радгоспі «Чапає-
вець» Овідіопольського
району по-ударному
працюють другокурсни-
ки біофаку Василь ЛГ-
ШОВСЬКИЙ, Іван БА-
ДЮК та Іван АРНАУТ.
Фото М. Задорожного.

ДОШКА ПОШАНИ НА ДОШКУ ПОШАНИ ЗАНОСИМО:

Групу студентів хімічного фа-
культету, які систематично пе-
ревиконують норми на збиран-
ні винограду в радгоспі «Перемога»
Овідіопольського ра-
йону [керівник Т. Топоров].

Студента механіко-матема-
тичного факультету В. Ходася,
який перевиконує норми на
300%, а також студентів того ж
факультету І. Рибальченка, Т.
Струк, Т. Татанову, які переви-
конують норму на 200% в рад-
госпі «Перемога» Овідіопольсь-
кого району [керівник Т. Кул-
пін].

Студентів II курсу геолого-
географічного факультету, які

щодня перевиконують норми
на збиранні винограду в рад-
госпі «Перемога» Овідіополь-
ського району [керівник Т. Бла-
годаров].

Студентів III курсу філоло-
гічного факультету В. Панкову,
Н. Півторак, О. Мазур, Б. Си-
нявського, які систематично пе-
ревиконують норми в колгоспі
«Дружба народів» Іванівсько-
го району [керівник Т. Шапо-
ренко].

Досягти нового рівня

В обстановці піднесення тру-
дові і політичної активності,
викликаної підготовкою до пер-
шої річниці Конституції СРСР,
в нашій країні розпочався но-
вий навчальний рік в системі
політичної освіти. Перші за-
няття пройшли і в підрозділах
нашого університету.

Нині в університеті пра-
цюватимуть 22 методологіч-
них і 27 теоретичних семінарів,
а також 21 політгуртож серед-
ньої ланки. Усіма видами полі-
тичного навчання ополоно понад
1.800 чоловік, серед яких 524 —
члени КПРС. До пропагандистської роботи залучено
понад 70 провідних вчених уні-
верситету.

Планы роботи семінарів і
гуртків насичені. В них перед-
бачено вивчення матеріалів лі-
нівного (1978 р.) Пленуму ЦК
КПРС, актуальних питань зов-
нішньої політики СРСР та ідео-
логічної боротьби на міжна-
родній арені. В жовтні — листопаді
з цих тем пройде по 3—4
спеціальних заняття. На них бу-
дуть розглянуті основний зміст
і досягнення сучасної аграрної
політики партії, розкрито зна-

чення доповіді Л. І. Брежнєва,
інших матеріалів Пленуму.

Заняття, присвячені актуальним
питанням зовнішньої полі-
тики СРСР та ідеологічної бо-
ротьби, покликані допомогти
розвідатися в складній картині
сучасного міжнародного життя.
Буде розкрито принциповий,
класовий характер, миролюбі-
ву спрямованість нашої зов-
нішньої політики.

Великої уваги в новому нав-
чальному році буде приділено
вивченням нової Конституції
СРСР, а також методології на-
уки. У вищій ланці системи
вводиться новий курс «Актуаль-
ні питання ідеологічної робо-
ти КПРС» (по книзі тов. Л. І.
Брежнєва).

Одним словом — попереду велика, важлива і відповідальна
робота. Не послаблючи уваги
до масовості навчання, ми у
відповідності з вказівками XXV
з'їзду КПРС особливу турботу
покликані вивляти про його
зміст та підвищення ідеино-тео-
retичного рівня.

В. СВІТЛИЧНИЙ,
член партійного комітету
університету.

ДО ВІДОМА ДЕЛЕГАТИ І ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИ- ТЕТСЬКОЇ ПАРТИНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ!

Реєстрація делегатів конференції проводиться з 11 жов-
тня в парткомі (головний корпус, кім. № 31) щодня з 14
до 17 години. Довідки телефонами: 23-04-18; 23-63-07;
206-704; 206-719.

Зустріч на одеській землі

День був напрочуд сонячним, лагідним; справжнє бабине літо... Нескінченне ревіння двигунів небесних лайнерів панує в аеропорту.

Студенти та викладачі нашого університету зустрічають гостей — учасників художньої самодіяльності Кабардо-Балкарського університету.

Тепле рукоятискання... Студентка філфаку Раїса Байда вручає керівникові делегації гостей хліб-сіль. Лінне українська «Вітальна» у виконанні народного хору.

Вмість знаходиться знайомі: в трасні делегація учасників художньої самодіяльності нашого університету відвідала братній університет у Нальчину.

Тут же, в аеропорту — фотографування на пам'ять. Усміхнені обличчя, жарты, сміх, неповторна атмосфера студентського взаєморозуміння...

С. КУЖКО.
Фото М. Задорожного.

**До 60-річчя
Ленінського
комсомолу**

**Це твоя
і моя
біографія**

◆ IV ВСЕРОСІЙСЬКИЙ
З'ЇЗД РКСМ.

21—28 вересня
1921 року.

614 делегатів з'їзду представляли 475 тисяч комсомольців.

Почесним головою з'їзду було обрано Володимира Ілліча Леніна.

На з'їзді на основі рішень Х з'їзду РКП(б) було широко обговорено питання комсомольського будівництва, праці, освіти, побуту молоді, особливо з урахуванням умов непу.

У прийнятих Програмі, Статуті РКСМ та інших документах перед комсомольськими організаціями було поставлено завдання класового виховання підростаючого покоління, активного заучен-

ня молоді до безпосередньої участі в будівництві соціалістичної промисловості, сільського господарства, піднесення всіх продуктивних сил країни.

На з'їзді вказано на необхідність всемірного розвитку піонерської організації як масової громадсько-політичної організації дітей.

З'їзд прислав привітання Володимир Ілліч Ленін. Делегати запевнили вождя революції, що комсомол спрямує революційну силу і енергію молоді на будівництво соціалізму і «комсомольська Росія буде завжди готова на Ваш ваклик «штурмувати небо».

На з'їзді виступили М. І. Калінін, А. В. Луначарський, Н. К. Крупська.

У ВСЕРОСІЙСЬКИЙ
З'ЇЗД РКСМ

11—19 жовтня
1922 року.

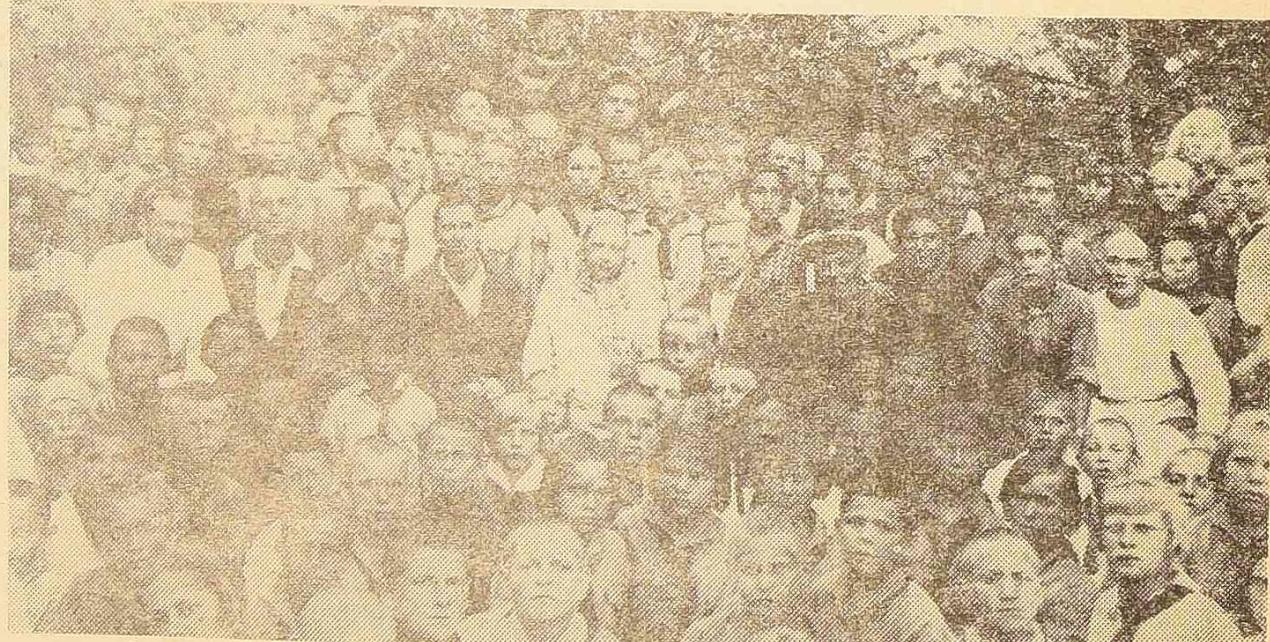
392 делегати представляли 460 тисяч членів спілки.

З'їзд РКСМ приділив основну увагу питанням комуністичного виховання і навчання робітничої і селянської молоді в умовах нової економічної політики.

З'їзд узяв шефство над Військово-Морським Флотом і звернувся до всієї трудящої молоді і моряків Червоного Флоту із закликом розвивати шефські зв'язки, зміцнювати обороноздатність країни.

(Далі буде).

Життя, віддане Вітчизні

НА ФОТОГРАФІЇ Н. К. Крупська в колі вчителів і учнів школ П'ятигорська. Поруч з Надією Константинівною — Іван Григорович Леонов...

Доля І. Г. Леонова надзвичайно цікава, вона пов'язана з Одеським університетом.

І. Г. Леонов — ветеран комсомолу, член партії з 1918 року, організатор комсомолу в Тулі й Рязані. 18-літнім хлопцем він добровільцем пішов у щойно створену Червону Армію і разом з робітниками тульських зброярських заводів захищав від ворога молоду Країну Рад.

В 1918 році партія посылає Леонова — комуніста комсомольського віку — на комсомольську роботу в Тульську губернію. На чолі тульських комсомольців він знову йде на фронт для боротьби з білими генералами, що нас-

тупали з півдня на Москву. Це тоді на дверях писали: «Райком зачинено. Всі пішли на фронт».

В одномісному з боїв Івана було поранено. Виздоровівши, він починає працювати надзвичайним уповноваженим по продовольству в Рязанській губернії. Це була боротьба з бандами кулацтва, що заражали хліб, морили голодом країну.

Коли перед молоддю Ленін постав завдання вчитися, Іван Леонов сідає за парту, а потім стає вчителем сільської школи, організатором сільського комсомолу, працює в органах народної освіти.

Працюючи в Тулі й Рязані, І. Г. Леонов неодноразово бачив В. І. Леніна та Н. К. Крупську. Під впливом Н. К. Крупської Леонов пішов вчитися в середню, а потім і вищу педагогічну школу.

Знімок, який ми сьогодні

публікуємо, відноситься до 1929 року. Його було зроблено в П'ятигорському дитячому будинку, куди завідуючий П'ятигорським міськвно І. Г. Леонов запросив Н. К. Крупську.

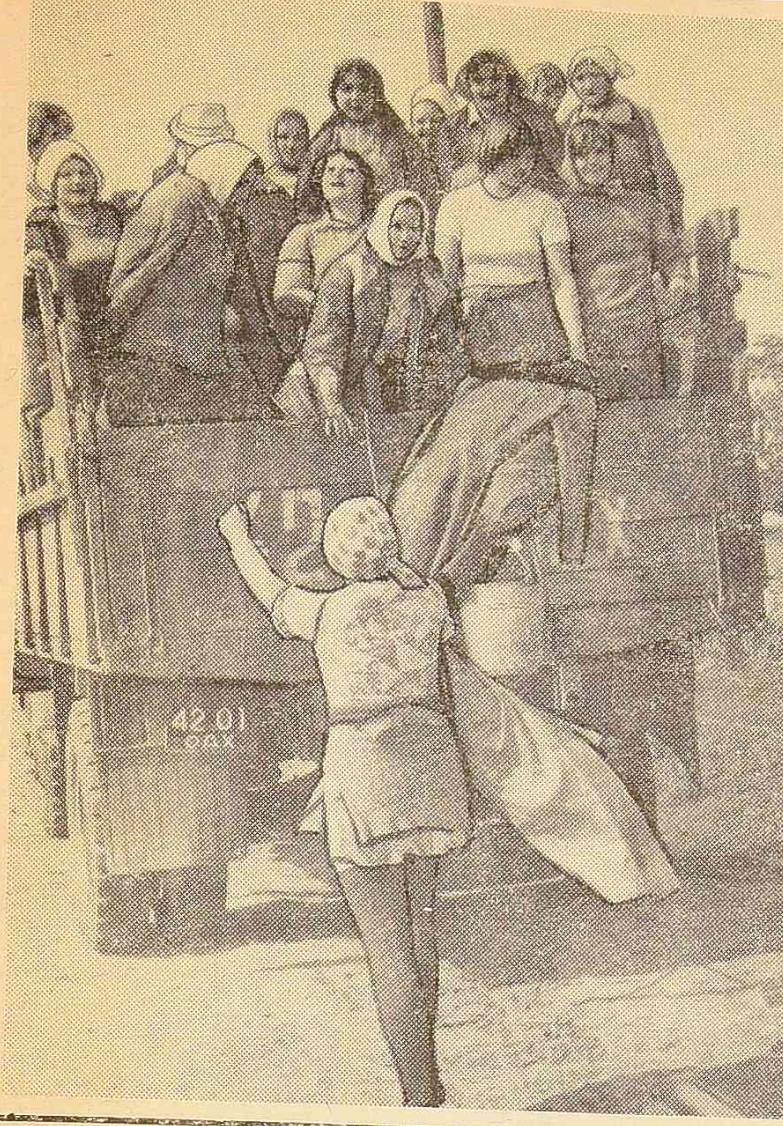
...Ішли роки. І. Г. Леонов закінчив аспірантуру в Ростовському педінституті, був його директором. Коли почалася війна, він іде на фронт. Був політпрацівником.

По війні його призначають ректором Кишинівського університету. Пізніше переходить до Одеського університету, завідує кафедрою історії КПРС (тоді кафедрою марксизму-ленінізму).

Все життя І. Г. Леонова було віддане комсомолові, партії, рідній Вітчизні.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
комсомолець з 1924 року,
член партії з 1944 року,
член ради ветеранів
комсомолу ОДУ,
доцент.

«За наукові кадри»

РИТМИ ОСІННЬОГО ПОЛЯ.

ТАК ТРИМАТИ!

Ось уже втрете наш курс війдждає на сільгоспоботі. І щоразу — нові місця, нові враження, нові рекорди. І щоразу — суттєва допомога сільським трудівникам. Нині, коли до кінця підходить черговий трудовий вересень, можна підбити деякі підсумки нашої роботи в колгоспі ім. Благослава Іванівського району. Двадцятьні наші студенти В. Терепера, В. Шеремет, Ю. Усанін, П. Гребенюк та інші працювали на вівцефермі № 2, де стригли овець. За допомогою студентів колгосп перевиконав план по заготовці і продажу державі вовни. Бригадир ферми І. М. Стоянов задоволений роботою хлопців.

А в цей час наші дівчата Н. Перетятько, А. Шкарбан, І. Семидетнова та С. Фетова трудалися на сівбі. І ось результат: бригада, в якій працювали дівчата, першою в колгоспі завершила сівбу озимих. Молодці, дівчата!

Хочеться зазначити, що суттєву допомогу наша бригада подала колгоспові і в збиран-

НА ЗНІМКАХ: хіміки в Комінтернівському перед від'ездом на роботу (зліва); обідня перерва у фізиці (справа).

ФОТО М. Задорожного.

ні яблук (14 тонн), кавунів (блізько 10 тонн), огірків та інших культур. На славу працювали Г. Мораренко і Н. Чегодар, Л. Анзіна і З. Іовчу, В. Нестеров і В. Заєць. Та, власне, всіх і не перерахуєш.

Головним підсумком трудового вересня '78 стане те, що наші хлопці й дівчата виявили свідомість, почуття відповідальності за долю врожаю, і те, що не стояли осторонь шефської роботи: читали політінформації в місцевій школі, провели концерт для трудівників села, зіграли матч по футболу з місцевою командою.

Все це піде на славу рідного університету. Так тримати!

Г. АНТИПЕНКО,
студент III курсу
історичного факультету.

◆ Б'ЄМО ТРИВОГУ!

ПОРА ВЖИТИ ЗАХОДІВ

Щодня до редакції надходять нові й нові повідомлення про ударну роботу наших студентів в радгоспах і колгоспах області. Та серед них дивися та й з'являються тривожні сигнали про недбалу роботу деяких студентів. Ми вже писали про англійського відділення факультету романо-германської філології. А сьогодні змушені критикувати студентів II курсу геолого-географічного факультету Комарову і Крук. Ці студентки не тільки погано працюють, а й поводять себе так, що поведінка їхніх гальбить звання радянського студента. Особливо це стосується студентки Комарової.

Гадаємо, комсомольська організація факультету і деканат зважать на критику і зроблять з неї належні висновки.

В. ГОМІН.

ПЕРВИННА ОРГАНІЗАЦІЯ

Курс — на активізацію

● ДО ПОЧАТКУ ЗВІТІВ І ВИБОРІВ В ОРГАНІЗАЦІЯХ ДТСААФ

Важливою подією в діяльності первинних організацій є звітні збори і конференції, які проходять щороку. В нашій організації звіти і вибори тривають у листопаді і завершуються звітною конференцією.

Збори мають пройти на високому ідейному і організаційному рівні, а всю роботу по їх підготовці і проведенню слід спрямувати на успішне виконання соціалістичних зобов'язань і дальше попіщення оборонно-масової роботи кожної організації.

На зборах треба всебічно проаналізувати всю діяльність за рік, накреслити шляхи вдосконалення військово-патріотичної і оборонно-масової роботи. Дієвість звітних зборів цілком залежить від ретельності підготовки, залучення до цього всіх членів комітетів і широкого кола активістів. Успіхові зборів сприятиме об'єктивна оцінка справ в організації, принципова критика і самокритика, виявлення невикористаних резервів.

В період підготовки зборів має активізуватися вся робота організації по військово-патріотичному вихованню і спортивно-технічному навчанню. До початку звітів і виборів слід провести комплектацію учбових груп СТК університету, відділення організаторів оборонно-масової роботи факультету громадських професій, поновити наочну агітацію.

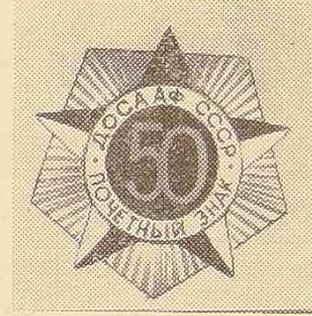
Нам треба домогтися, щоб звіти і вибори в університетській організації ДТСААФ сприяли її дальшому організаційному зміцненню, розвиткові активності членів товариства у вирішенні завдань, поставлених партією і урядом перед оборонним товариством.

Г. АХЛАМОВ,
член ЦК ДТСААФ УРСР,
голова комітету ДТСААФ
університету.

«За наукові кадри»

ДТСААФ УНІВЕРСИТЕТУ

ПОЧЕСНА МІСІЯ

Пашенко, В. В. Фонгельген, А. А. Базилюк і багато інших. Добре працюють первинні організації і їх комітети на філологічному, юридичному, механіко-математичному факультетах. Нижче своїх можливостей працюють організації хімічного, історичного і особливо геолого-географічного факультетів, де, очевидно, партійні організації мало приділяють уваги роботі товариств.

Нині перед оборонним товариством стоять завдання організовано провести набір в секції і гуртки, на курси, ефективно і якісно проводити заняття, аби досягти нових успіхів; організовано провести звітно-виборні збори. Все це дозволить виконати наші соціалістичні завдання.

Запрошуємо студентів і співробітників університету

ВЗЯТИ УЧАСТЬ В РОБОТІ СПОРТИВНО-ТЕХНІЧНИХ КУРСІВ, ГУРТКІВ І СЕКЦІЙ.
ПРИ СПОРТИВНО-ТЕХНІЧНОМУ КЛУБІ ДТСААФ УНІВЕРСИТЕТУ ПРАЦЮВАТИМУТЬ:

Автомобільні курси (госпрозрахункові) по підготовці водіїв автомобілів транспортної категорії «В» (підготовка — на автомобілях власників). Строк навчання — до 4 місяців. Ті, хто закінчить курси, отримають свідоцтва і представляються в ДАІ на іспити для отримання водійського посвідчення.

Курси мотоциклістів (госпрозрахункові) готовлють водіїв мотоцикла (моторолера, мопеда) транспортної категорії «А» (Підготовка на мотоциклах власників). Строк навчання — до 3 місяців. Ті, хто закінчить курси, отримають свідоцтва і представляються в ДАІ для складання іспитів на отримання водійського посвідчення.

Для тих, хто має посвідчення водіїв категорії «А» і власні мотоцикли, СТК пропонує заняття в секції фігурного водіння мотоцикла, де можна вдосконалити навики водіння і при виконанні нормативів отрима-

ти спортивний розряд.

Парашутний гурток готовує спортсменів-парашутистів. Коли ж, хто закінчить курс підготовки, здійснить три стрибки з літака і отримає III розряд з парашутного спорту. Для тих, хто має спортивні розряди, організується секція вдосконалення для участі в змаганнях з парашутного багатоборства.

Гурток підводного плавання готовує спортсменів-аквалангістів. Той, хто отримає право на самостійні підводні спуски, може взяти участь в роботі секції вдосконалення — з швидкісного підводного плавання, підводного орієнтування, фотографування.

Гурток радіотелеграфістів готовує радіооператорів-спортсменів для передачі і прийому радіограм на ключі: знайомити з основами радіотехніки, правилами роботи на радіостанціях. Тим, хто має розряд, є можливість вдосконалити майстерність.

Секція любителів-коротковихілівиків об'єднує азарт мисливця і колекціонера, примушує займатися радіоконструюванням, вимагає вміння розмовляти іноземними мовами, знайомитися з географією і радіотехнікою. До секції приймаються особи, що мають навички в роботі з апаратурою.

СТК пропонує спробувати силу в моделюванні — авіаційному, автомобільному, морському, а також в радіоконструюванні.

Секція спортивної стрільби готовує спортсменів-розрядників

При факультеті громадських професій відкривається відділення організаторів оборонно-масової роботи. На ньому готуватимуться майбутні інструктори з різних військово-технічних видів спорту і спортивні судді. Тим, хто закінчить відділення, вручається диплом, присвоюється спортивний розряд і звання спортивного судді.

Для дітей співробітників (школярів з 6 класу і старших) пропонуються заняття в стрілковій спортивній секції. Серед учасників секції проводяться змагання, і діти, що виконують нормативи, отримують відповідні спортивні розряди.

При комітеті ДТСААФ працює любительська кінофотостудія.

Заняття у всіх гуртках та секціях проводяться в позаурочний час у дні, погоджені з учасниками.

Докладні довідки з приводу зарахування і заняття можна отримати в СТК університету в новому учебному корпусі (Пролетарський бульвар, 24) з 15 до 17 годин щодня, крім суботи та неділі, а також у голові комітетів ДТСААФ факультетів з 9 по 20 жовтня.

Комітет ДТСААФ
університету.

стор. 3

На околиці села Маяки Біляївського району вироєло ціле містечко астрономів. Тут встановлено різні оптичні прилади, створено електронно-обчислювальну станцію, майстерню, збудовано житло, ідалію. Сюди переїхали майже всі головні підрозділи обсерваторії Одеського університету. Тут проводять свої дослідження і кафедра астрономії, господарів група при ній, Одеський відділ Головної астрономічної обсерваторії АН УРСР і її дослідне підприємство.

Справжня робота починається вночі. Перед дослідниками постає чудова картина зоряного неба. Якщо неозброєним оком у небесній півсфері можна нарахувати близько 3 тисяч зірок то у телескоп їх видно мільйони і навіть мільярди.

Та з усієї цієї величезної кількості зірок старшого лаборанта обсерваторії Світла Василівна Васильєву цікавить лише одна — АМ Геркулеса. І може статися, що

Зорі розкривають таємниці

НАУКА

спостереження над нею збагатять астрономію новим відкриттям.

— Протягом багатьох років, — пояснив керівник обсерваторії, відомий дослідник зірок член-кореспондент АН УРСР Володимир Платонович Цесевич, — вчені теоретично передбачили існування так званих чорних дір — надщільних згустків речовини. Нешодавно за рубежем справді було зафіксовано об'єкт, який підтверджує ці передбачення. Деякі схожі ознаки має АМ Геркулеса. Це цікава і дивовижна зірка — затемнено-подвійна, ритмічно змінює свою яскравість, є джерелом рентгенівського випромінювання, має температуру оболонки, яка у 178 разів вища за сонячну, і магнітне поле, яке в сотні тисяч разів сильніше магнітного поля Землі. Передбачається, що це звичайна зірка, біля якої рухається по орбіті надщільний супутник, можливо, чорна діра. Проте висновки робити ще рано. Тільки грунтovні дослідження дадуть правильну відповідь.

Спостереження і теоретичне вивчення різних типів перемінних зірок — один з головних напрямків роботи обсерваторії. На сьогодні відомо щось із 30 тисяч таких світіл. За ритмічну зміну яскравості їх назвали «маяками Всесвіту». В Маяках досліджують кожен такий «маяк», визначають його масу, радіус, яскравість, щільність тощо.

Іншим важливим напрямком роботи астрономів є дослідження метеорів. Тривалий час Одеська обсерваторія була головним закладом країни з цього питання. Багато її вихованців стали вченими з світовим іменем. Наприклад, професор, доктор астрономічних наук Юхим Наумович Крамер. Він — автор багатьох важливих праць, створив кілька приладів для спостереження за метеорами. Зокрема, загальновживаним став його пристрій, який дозволяє точно встановити, коли саме небо перетнула падаюча зірка.

Дослідження метеорів надзвичайно важливі. Ці пристрільці з космосу багато знають і можуть розповісти про нього. Тому для науки

тіл, робить спектральні аналізи зірок, досліджує комети тощо.

Але не тільки вночі працює містечко астрономів. Вони кипчують і енергійне вдень. Тут панує працелюбний, творчий настрій. Майже все в містечку збудовано власними силами. Наукові співробітники самі стають до верстатів, лещат, аби виготовити той чи інший пристрій, який удоцконає телескоп, полегшує роботу.

Більше того, у спеціальній майстерні тут власноруч складають цілі телескопи, причому самі виготовляють оптику до них. Головна трудність у цій справі — обробити поверхню майбутнього дзеркала з високою точністю. І одесити з цим справляються. Справжніми майстрами стали Микола Миколайович Фащевський, Анатолій Олександрович Завершнєв та інші. Телескопи, виготовлені ними, працюють в обсерваторіях Казані і Вільнюса, Свердловська і Ашхабада, а також за рубежем.

Зараз у Маяках будуються потужні радіотелескоп, який даст змогу досліджувати найвіддаленіші об'єкти.

Що дає нам праця астрономів? По-перше, можливість глибше проникнути в глибини Всесвіту, сприяє виробленню правильних поглядів на питання про будову і розвиток матеріального світу. По-друге, астрономічні спостереження потрібні для практичних цілей. З їх допомогою визначають точний час, орієнтуються на суші і в морі, в повітрі і в космосі. І по-третє, дають змогу помріти, заглянути в майбутнє, пошукувати можливого життя на інших планетах. Сучасна астрономія ще не має прямих доказів того, що десять існує життя. Проте вона дає цілий ряд аргументів, які переконливо свідчать, що воно може існувати навіть у близьких до нас ділянках Галактики. Пошуки цивілізацій з земної поверхні вже почалися. Земляни подають свій голос пучками радіовипромінювання, прослуховують зорі.

В. ЩИГЛЕНКО.

БРАТЕРСТВО

ДРУЖНІ ОПЛЕСКИ ДРУЗЯМ

«Наш візит, — розповідає кореспондент Карадино-Балкарської університетської газети «Університетська життя» Галина Кашпарова, — це відповідь на ваш приїзд у травні. Та нам хочеться не просто нанести візит, а показати щось нове. Такі заходи потрібні — це і взаємозагараження, і передача досвіду всього країного. Травневий концерт вашої художньої самодіяльності, ваші костюми, майстерність примусили нас підтягнутись. Особливо було що перейняти нашим вокалістам. Крім того, для студентів такі візити мають велике пізнавальне та виховне значення».

28 вересня у Великому актовому залі відбудеться концерт учасників художньої самодіяльності Карадино-Балкарського університету.

Розпочав концерт ансамбль народного танцю «Карадинка». Переповнений зал глядачів, вражених запальними кавказькими танцями, довго аплодував гостям. Сподобалися одеситам також виступи вокального ансамблю «Парус» з фізико-математичного факультету та вокально-інструментального ансамблю з факультету романо-германської філології. Гарячі оплески та квіти свідчили про високу майстерність гостей.

Закінчили цю коротеньку розповідь хочеться побажанням нашим гостям успіхів у навчанні, громадській діяльності, нових досягнень, майстерності на сцені і запросити ще до нашої Одеси.

С. КУЖКО.

Фото М. Задорожного.

◆ УРОКИ ПЕДПРАКТИКИ.

ЩАСТИ ВАМ!

Наприкінці березневої педагогічної практики довелося почути запевнення четверокурсниці: «Тепер для нас університетські заняття минатимуть інакше, по-новому. Вже вмітимо слухати лекції, відповідати на практичних...». Школа вчити випускницю вузу, майже вчителька отримує уроки від десятирічки — дивна? Здається, ні. Навпаки — щаслива нарада з найкоротшої відстані пізнати світ школяра, можливість відкрити вічного учня й у собі.

Сьогодні частина студентів-філологів, котрі давали кращі уроки на практиці — Т. Романська, Л. Разкевич, В. Окіолот, — стали до самостійної викладацької роботи в районах. Університетські знання і досвід поперець практики, віриться, не зрадять їх у трудному сходженні.

Важливими відкриттями сповнюються і п'ятикурсники, які проходять педагогічне стажування в Одеській середній школі № 3. Для В. Люльки, Л. Мороз, М. Панькова, О. Поклебіні, Л. Пуляр перші тижні роботи позначені радощами, не позбавлені прорахунків, якісні яких досі була незнаною — вони із сфери вчительських буднів.

Роздуми про них, їх обговорення триватимуть і далі. Та вже зараз зрозуміло: сьогоднішній День вчителя — свято і наших спільніх вчителів, і тих молодих, які шукають себе в педагогічному труді.

Л. ДУЗЬ,
старший викладач

ЛЕВ БОРИСОВИЧ РОЗОВСЬКИЙ

22 вересня 1978 року на 65 році життя раптово помер заступник кафедрою інженерної геології і гідрогеології, науковий керівник проблемної лабораторії інженерної геології, доктор геолого-мінералогічних наук професор Лев Борисович Розовський.

По закінченні в 1937 році Дніпропетровського гірничого інституту Л. Б. Розовський працював в пошукових партіях «Гідроенергопроекту» в системі Держплану СРСР. З 1946 року він працює в Одесському держуніверситеті, з яким пов'язана вся його наукова і педагогічна діяльність. За 32-річний період Л. Б. Розовський заснував і очолив у стінах університету кафедру інженерної геології і гідрогеології та проблемну лабораторію інженерної геології узбережжя моря і водосховищ. Під його керівництвом були розгорнуті широкі дослідження з проблем переробки берегів водосховищ, інженерно-геологічного моделювання та морської інженерної геології. В монографії «Питання теорії геологічної схожості і застосування натурних моделей» дане широке узагальнення попередніх досліджень і подальший розвиток їх в галузі кількісних прогнозів в інженерній геології і застосування математичних методів.

Л. Б. Розовський автор більше 100 наукових праць, в тому числі ряду монографій. Він був вченим, що прокладає нові шляхи в галузі теорії і поглиблена дослідження природи геологічних процесів. Результати його наукових праць сприяли вирішенню важливих народного-підприємства завдань.

Вчений вів велику науково-організаторську і педагогічну роботу, був членом ряду наукових Рад при АН СРСР і АН

УРСР. Під його чутним керівництвом вироєло не одне поновлення спеціалістів-геологів і наукових працівників — кандидатів наук, що працюють на виробництві, у вузах і науково-дослідних закладах країни.

Л. Б. Розовський брав активну участь в житті партійної організації факультету і університету.

За свою трудову і громадську діяльність він був удостоєний ряду урядових нагород.

Колеги й учні завжди знаходили в ньому уважного слухача, вірного друга і турботливо-заботливо-захисника.

Світла пам'ять про Л. Б. Розовського назавжди збережеться в серцях тих, хто його знає.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ЛИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДТЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).